

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησεως 32/2017

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Β')**

Συνεδρίαση της 13-2-2017

Σύνθεση:

Πρόεδρος : Αλέξανδρος Καραγιάννης, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

Μέλη : Νικόλαος Μουδάτσος, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ, Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης, Αδαμαντία Καπετανάκη, Ελένη Πασαμιχάλη, Χριστίνα Διβάνη και Διονύσιος Χειμώνας, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια : Κωνσταντίνα Νασσοπούλου Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ : Το υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΜΕΒΟ-Β / Φ6.16.4 οικ.187150 / 4277 / 30-11-2016 έγγραφο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών (Δ/ση Μεταλλευτικών, Ενεργειακών και Βιομηχανικών Ορυκτών - Τμ. Β').

ΕΡΩΤΗΜΑ : *Εάν η εταιρεία με την επωνυμία «Μ.Β. Α.Ε.», η οποία έχει ήδη μισθώσει τρεις δημόσιους λατομικούς χώρους για εξόρυξη μαρμάρων, διατηρεί το δικαίωμα συνέχισης των υφισταμένων μισθώσεων με τροποποίησή τους, ώστε αντί για εξόρυξη μαρμάρου να αφορούν πλέον εξόρυξη βιομηχανικού ορυκτού (ανθρακικού ασβεστίου), παραμένουσας της ίδιας ως μισθώτριας, λαμβανομένου υπόψη ότι στους ίδιους χώρους έχει προηγηθεί η διενέργεια ερευνών για το ίδιο βιομηχανικό ορυκτό από το Ι.Γ.Μ.Ε. κατά τη διάρκεια ή πριν την υφιστάμενη μίσθωση, ή πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία λύσεως της σύμβασης και σύναψη νέας μισθώσεως με πλειοδοτική δημοπρασία.*

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Β') γνωμοδότησε ως εξής:

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Από το έγγραφο της ερωτώσης υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό :

1. Η εταιρεία «Μ. Β. Α.Ε.» με τα από 7-10-2004 και 23-3-2009 μισθωτήρια συμβόλαια έχει μισθώσει τρεις δημόσιους λατομικούς χώρους, εκτάσεως 82,498, 95,2479 και 41,788 στρεμμάτων, που βρίσκονται στην θέση Καστρί του Δ.Δ. Καστανιάς του Δήμου Βεροίας, νομού Ημαθίας, με σκοπό την εξόρυξη μαρμάρων. Σχετικώς εκδόθηκαν οι από 5-11-2004 και 18-6-2010 άδειες εκμετάλλευσης λατομείου μαρμάρων.

2. Ήδη, η μισθώτρια εταιρεία ενδιαφέρεται για την απόκτηση άδειας εκμετάλλευσης λατομείου βιομηχανικού ορυκτού (ανθρακικού ασβεστίου), στη θέση Καστρί Καστανιάς του δήμου Βέροιας, νομού Ημαθίας και σε έκταση 219,5339 στρεμμάτων. Προς τον σκοπό αυτόν η μισθώτρια εταιρεία υπέβαλε αίτηση (υπ' αριθμ. Α.Π. ΥΠΕΝ/ΓΔΟΠΥ/181652/2889/9-10-15) για την έγκριση τεχνικής μελέτης εκμετάλλευσης λατομείου βιομηχανικού ορυκτού (ανθρακικού ασβεστίου) στη θέση αυτή.

3. Η έκδοση της ανωτέρω άδειας εκμετάλλευσης ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και ενεργείται δια της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών – Γενική Δ/νση Ορυκτών Πρώτων Υλών – Δ/νση Μεταλλευτικών, Ενεργειακών και Βιομηχανικών Ορυκτών {άρθρο 46 § 3 περ. β' αρ. δδ του π.δ/τος 100/2014 «*Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής*» (ΦΕΚ Α' 167/2014)}. Η άδεια εκμετάλλευσης εκδίδεται μετά από έλεγχο πληρότητας και νομιμότητας του σχετικού φακέλου δικαιολογητικών μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνεται και η σύμβαση μίσθωσης (άρθρα 7 §§ 1,2,3 και 4 § 1 ν. 669/1977). Πριν από την έκδοση της άδειας εκμετάλλευσης πρέπει να προηγηθεί και η έγκριση τεχνικής μελέτης εκμετάλλευσης, η οποία εμπίπτει, επίσης, στην αρμοδιότητα του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και ενεργείται δια της ίδιας ως άνω υπηρεσίας (άρθρο 46 § 3 περ. β' αρ. γγ π.δ/τος 100/2014).

4. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης της εκ μέρους της προαναφερθείσας εταιρείας υποβληθείσας τεχνικής μελέτης εκμετάλλευσης λατομείου βιομηχανικού ορυκτού διαπιστώθηκε ότι τμήματα του αιτουμένου χώρου είναι ήδη μισθωμένα και αδειοδοτημένα ως λατομεία μαρμάρου στην ίδια την αιτούσα. Κατόπιν τούτου ηγέρθησαν αμφιβολίες για την κατηγορία στην οποία πράγματι υπάγεται το πέτρωμα

του επίμαχου χώρου, κινήθηκε η διαδικασία της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ν. 669/1977 και ζητήθηκε σχετική γνωμοδότηση εκ μέρους του Ι.Γ.Μ.Ε. (έγγραφο Α.Π. ΔΜΕΒΟ-Β/Φ6.16.4/181652/2889/13-1-16 της ερωτώσης υπηρεσίας).

5. Το Ι.Γ.Μ.Ε. με το υπ' αριθμ. Α.Π. 202/27-10-2016 έγγραφό του και την συνημμένη σ' αυτό έκθεση γνωμοδότησε ότι, πράγματι, στον επίμαχο χώρο το υπάρχον κοίτασμα δεν είναι κατάλληλο για την παραγωγή μαρμάρου, αλλά είναι κατάλληλο για την παραγωγή βιομηχανικού ορυκτού (ανθρακικού ασβεστίου). Παράλληλα, όμως, στην σχετική έκθεση του σημειώνεται (παρ. 3 της εκθέσεως) ότι το Ι.Γ.Μ.Ε. έχει διενεργήσει ερευνητικά έργα σε ευρύτερη περιοχή που περιλαμβάνει τον υπόψη χώρο και αφορούν την αξιολόγηση των πετρωμάτων για τη συγκεκριμένη αιτούμενη νέα κατηγορία (βιομηχανικό ορυκτό – ανθρακικό ασβέστιο) με τα εξής στοιχεία:

«Τίτλος έργου – ερευνητικού προγράμματος: Βιομηχανικά ορυκτά, καινοτόμες τεχνολογίες, Νέα προϊόντα (υποέργο Νο 9, Ανθρακικά ως πληρωτικά, περιοχή έρευνας Βερμίου Ν. Ημαθίας)

Απόφαση έγκρισης ερευνητικού προγράμματος: ΥΠΑΝ/ΓΔΦΠ/7008/30-12-2004

Χρονολογία υποβολής τελικής έκθεσης ερευνητικού προγράμματος: 2009

Τοπωνύμιο χώρου στην έκθεση του Ι.Γ.Μ.Ε. : «Πάκουρι»

Αντικείμενο έρευνας: Καταλληλότητα των πετρωμάτων του χώρου για χρήση τους ως βιομηχανικά ορυκτά».

6. Η ερωτώσα υπηρεσία μας επισημαίνει επιπροσθέτως τα ακόλουθα:

α) Η ακολουθούμενη πάγια διοικητική διαδικασία σε αντίστοιχες περιπτώσεις είναι ότι σε περίπτωση που ο ίδιος ο εκμεταλλευτής διαπιστώσει και στη συνέχεια το Ι.Γ.Μ.Ε. επίσης γνωμοδοτήσει ότι με την πρόοδο της εκμετάλλευσης το υπάρχον κοίτασμα είναι πλέον ακατάλληλο για την παραγωγή μαρμάρου, αλλά είναι κατάλληλο για την παραγωγή άλλης κατηγορίας ορυκτού, τότε τροποποιούνται οι υφιστάμενες μισθώσεις και άδειες εκμετάλλευσης, υπέρ του ιδίου εκμεταλλευτή, ο οποίος, στη συνέχεια, συνεχίζει την εκμετάλλευση για παραγωγή προϊόντων της κατηγορίας των ορυκτών.

β) Εν προκειμένω, η μισθώτρια εταιρεία, αν και έχει μισθώσει τρία λατομεία για την εξόρυξη μαρμάρου και διαθέτει σχετική άδεια εκμεταλλεύσεως, λειτουργεί μόνο το ένα ως λατομείο βιομηχανικού ορυκτού, τα δε άλλα δύο τελούν σε αδράνεια (έγγραφο 11360/18-2-2016 της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης, Γενική Δ/ση Χωροταξικής & Περιβαλλοντικής Πολιτικής).

γ) Από το αρχείο της ερωτώσης υπηρεσίας προκύπτει ότι ειδική επιτροπή που είχε συσταθεί το 2011 συνέταξε το 2014 έκθεση προς την πολιτική ηγεσία, όπου θεωρεί ότι (μεταξύ άλλων) η θέση Πάκουρι έχει ερευνηθεί, με το προαναφερθέν έργο – ερευνητικό πρόγραμμα, από το Ι.Γ.Μ.Ε. ως περιοχή ενδιαφέροντος για ανθρακικό ασβέστιο και πρότεινε την αξιοποίησή του με διαγωνιστική διαδικασία σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του π.δ/τος 285/1979 (ΦΕΚ 83/Α/1979).

δ) Κατά την ερωτώσα υπηρεσία τα τοπωνύμια έχουν ενδεικτική μόνο σημασία. Η πλήρης και απόλυτη τεκμηρίωση της επικάλυψης του αιτούμενου χώρου εκμετάλλευσης βιομηχανικού ορυκτού με τον χώρο ερευνών του Ι.Γ.Μ.Ε. προκύπτει από τη σύγκριση με βάση τις γεωγραφικές τους συντεταγμένες και το αποτέλεσμα αυτής της σύγκρισης εμφανίζεται στο συσχετιστικό σχεδιάγραμμα της υπηρεσίας στο οποίο εμφανίζονται οι επίμαχοι χώροι.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

7. Ο ν. 669/1977 «Περί εκμεταλλεύσεως λατομείων» (Α' 241) ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής :

Άρθρο 1 : « 1. Λατομικά ορυκτά ονομάζονται τα ορυκτά τα οποία δεν είναι μεταλλεύματα ή μεταλλευτικά ορυκτά, κατά τας διατάξεις του Μεταλλευτικού Κώδικος.

2. Τα λατομικά ορυκτά διακρίνονται δια την εφαρμογήν των διατάξεων του παρόντος νόμου, εις τας κάτωθι κατηγορίας :

α) Βιομηχανικά ορυκτά.

β) Μάρμαρα και

γ) αδρανή υλικά.....»

Άρθρο 2 : «1. Εις την κατηγορίαν των βιομηχανικών ορυκτών υπάγονται πάντα τα λατομικά ορυκτά εκτός των κατηγοριών των μαρμάρων και των αδρανών υλικών.....

2. Εις την κατηγορίαν των μαρμάρων υπάγονται διάφορα πετρώματα, ποικίλων χρωμάτων, εξορυσσόμενα εις όγκους, επιδεκτικά κοπής, λειάνσεως και στιλβώσεως, ως και ο πορόλιθος και το αλάβαστρον και ο όνυξ.....

4. Επί πάσης αμφιβολίας ή αμφισβήτησεως, περί του εις ποίαν κατηγορίαν υπάγεται λατομικόν ορυκτόν, αποφαινεται ο Υπουργός Βιομηχανίας και Ενεργείας, μετά σύμφωνον γνώμην του Συμβουλίου Μεταλλείων, εκδιδομένην μετά γνωμοδότησιν του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.).».

Άρθρο 3 : « 1. Το δικαίωμα εκμεταλλεύσεως των λατομικών εν γένει ορυκτών ανήκει εις τον ιδιοκτήτην του εδάφους, εις το οποίον ευρίσκονται ταύτα, ή εις έκδοσιν προς τον οποίον παρεχώρησεν ούτος το δικαίωμά του.

2. Η καθ' οιονδήποτε τρόπον παραχώρησις υπό του ιδιοκτήτου παντός δικαιώματος του αποδεικνύεται μόνον δια συμβολαιογραφικού εγγράφου.»

Άρθρο 4 : «1 Η εκμετάλλευσις των λατομείων βιομηχανικών ορυκτών και μαρμάρων καθ' άπασαν την χώραν, επιτρέπεται μόνον κατόπιν αδείας εκμεταλλεύσεως χορηγουμένης δι' αποφάσεως του Υπουργού Βιομηχανίας και Ενεργείας, τη αιτήσει του έχοντος το δικαίωμα εκμεταλλεύσεως του λατομείου.....».

Άρθρο 5 : «1. Δια την απόκτησιν της υπό του άρθ. 4 του παρόντος Νόμου προβλεπομένης αδείας, ο έχων το δικαίωμα εκμεταλλεύσεως του λατομείου οφείλει όπως υποβάλη εις τον Νομάρχην εις την περιφέρειαν του οποίου κείται το λατομείον, τα κάτωθι :

α) Σχετικήν αίτησιν εις διπλούν, απευθυνομένην εις τον Υπουργόν Βιομηχανίας και Ενεργείας

β) Τοπογραφικόν διάγραμμα εις εξαπλούν.....

γ) Εγκεκριμένη τεχνική μελέτη, οι προδιαγραφές της οποίας καθορίζονται στον ΚΜ.Α.Ε.

δ) Έγκριση περιβαλλοντικών όρων.....»

Άρθρο 18 : «1. Συμβάσεις μισθώσεως ή εισφοράς του δικαιώματος εκμεταλλεύσεως λατομείων, των διατάξεων των άρθ. 28 και 29 του Ν.δ/τος 4029/59 <περί αργούντων μεταλλείων κλπ.> καταρτίζονται, επί ποινή ακυρότητος, δια συμβολαιογραφικού εγγράφου και συνομολογούνται δια μίαν τριετίαν δυνάμεναι να παρατείνωνται μονομερώς, υπό του μισθωτού ή υπό του προς ον ο ιδιοκτήτης του εδάφους ή ο μισθωτής εισέφερε το δικαίωμά του , ανά τριετίαν και μέχρι συμπληρώσεως μιας δεκαπενταετίας.

3. Στις περιπτώσεις μίσθωσης ή εισφοράς του δικαιώματος εκμετάλλευσης βιομηχανικών ορυκτών ή μαρμάρων, η δεκαπενταετία που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου μπορεί να παραταθεί με μονομερή δήλωση, που γίνεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, του μισθωτή ή εκείνου προς τον οποίο έχει γίνει η εισφορά του δικαιώματος εκμετάλλευσης, με τους ίδιους όρους και συμφωνίες της σύμβασης που παρατείνεται, μέχρι να συμπληρωθούν σαράντα (40) έτη από τη συνομολόγηση της αρχικής σύμβασης εφόσον:.....».

Άρθρο 19 : «Το εκ της συμβάσεως, ή εισφοράς δικαίωμα εκμεταλλεύσεως βιομηχανικών ορυκτών ή μαρμάρων, εκτείνεται επί απάντων των υποπροϊόντων , ως και επί των πάσης φύσεως απορριμμάτων, των προερχομένων εκ της εξορύξεως και της πρώτης επί τόπου κατεργασίας των εξορυσσομένων βιομηχανικών ορυκτών ή μαρμάρων.».

Άρθρο 22 : «1. Δια ΠΔ ./των εκδιδομένων προτάσει του επί της Βιομηχανίας και Ενεργείας Υπουργού θέλουσι κανονισθή ο τρόπος της εκμισθώσεως, εκμεταλλεύσεως και εν γένει διαχειρίσεως των δημοσίων λατομείων βιομηχανικών ορυκτών και μαρμάρων ως και πάσα άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Η εκμίσθωσις και διαχείρισις των ως άνω λατομείων ενεργείται υπό του αρμοδίου κατά τόπον Νομάρχου , κατά των απορριπτικών πράξεων του οποίου επιτρέπεται προσφυγή ασκουμένη εντός προθεσμίας ενός μηνός από της κοινοποιήσεως ταύτης ενώπιον του Υπουργού Βιομηχανίας και Ενεργείας, όστις αποφαινεται περί ταύτης κρίνων και ουσία.».

8. Με τις διατάξεις των άρθρων 1, 3, 11 και 17 του π.δ/τος 285/1979 «Περί εκμισθώσεως δημοσίων λατομείων βιομηχανικών ορυκτών και μαρμάρων» (Α' 83), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 22 παρ. 1 του ν. 669/1977, προβλέπονται τα εξής:

Άρθρο 1: «Τα εις την κυριότητα του Δημοσίου ανήκοντα λατομεία βιομηχανικών ορυκτών και μαρμάρων εκμισθούνται υπό του Νομάρχου εις την περιφέρειαν του οποίου κείνται ταύτα δια πλειοδοτικής δημοπρασίας ή δι' απ' ευθείας συμβάσεως κατά τα εν τοις επομένοις άρθροις οριζόμενα».

Άρθρο 3: «Δια πλειοδοτικής δημοπρασίας εκμισθούνται δημόσια λατομεία βιομηχανικών ορυκτών και μαρμάρων, εφ' όσον: α) Εγένετο εις ταύτα εκμετάλλευσις οιασδήποτε μορφής ή β) Διενεργήθησαν ερευνητικά έργα υπό του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.)».

Άρθρο 11: «1. Λατομικαί εκτάσεις ανήκουσαι εις το Δημόσιον και περικλείουσαι κοιτάσματα βιομηχανικών ορυκτών ή μαρμάρων εκμισθούνται δι' απ' ευθείας συμβάσεως εις τον πρώτον υποβαλόντα την σχετικήν περί μισθώσεως αίτησιν, εφ' όσον: α) δεν συντρέχουν σι προϋποθέσεις της δια πλειοδοτικής δημοπρασίας εκμισθώσεως, περί ων αι διατάξεις του άρθρου 3 του παρόντος Π.Δ/τος ή β) εις πλειοδοτικήν δημοπρασίαν περί εκμισθώσεως των ως άνω λατομικών εκτάσεων, διεξαχθείσαν δημοπρασίαν ουδεμία προσφορά υπεβλήθη. 2. Ομοίως δι' απ' ευθείας συμβάσεως εκμισθούνται τοιαύται εκτάσεις εις τας περιπτώσεις των όρθρων 17 παρ. 3 και 18 του παρόντος Π.Δ/τος».

Άρθρο 17: «1. Δια την κατά τας διατάξεις του άρθρου 10 του Ν. 669/1977 παρεχομένη υπό του Νομάρχου αρχικήν ή κατά παράτασιν συναίνεσιν, προς διενέργειαν ερευνητικών εργασιών επί εκτάσεως ανηκούσης εις το Δημόσιον, υποβάλλεται υπό του ενδιαφερομένου αίτησις, προς τον αρμόδιον Νομάρχην, συνοδευομένη Συναίνεσις δεν παρέχεται, εφ' όσον εντός της αιτουμένης προς έρευναν εκτάσεως έλαβε χώραν εκμετάλλευσις οιασδήποτε μορφής, ή εγένοντο ερευνητικά έργα υπό του Ι.Γ.Μ.Ε., ή προηγείται αίτησις περί μισθώσεως δι' απ' ευθείας συμβάσεως κατά τας διατάξεις του άρθρου 12 του παρόντος Π.Δ/τος. Επί πλειόνων αιτουμένων συναίνεσιν δια την διενέργειαν ερευνητικών εργασιών, εις τον αυτόν χώρον, προτιμάται ο πρώτος υποβαλών εις την αρμοδίαν Νομαρχίαν την σχετικήν αίτησιν. 2. ... 3. Κατά την διάρκεια του χρόνου ισχύος της συναίνεσεως ή το αργότερον εντός τριών μηνών από της λήξεως τούτου, δικαιούται μόνον ο διενεργήσας την έρευναν να ζητήσει την μίσθωσιν της εκτάσεως δι' απ' ευθείας συμβάσεως, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων των άρθρων 11 και επομένων του παρόντος, υποβολών τα υπό των διατάξεων τούτων προβλεπόμενα, αίτησιν και δικαιολογητικά».

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Από τις ανωτέρω διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους προκύπτουν τα ακόλουθα:

9. Η εκμίσθωση δημοσίου λατομικού χώρου για την εξόρυξη μαρμάρου ή άλλου βιομηχανικού ορυκτού λαμβάνει χώρα κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 22§1 ν. 669/77 εκδοθέντος π.δ/τος 285/1979. Με δεδομένο ότι η ορθολογική εκμετάλλευση λατομείου αφορά στην εξόρυξη ενός και μόνον ορυκτού, το οποίο προσδιορίζεται μετά την διενέργεια έρευνας, είναι σαφές ότι κάθε εκμίσθωση λατομικού χώρου αφορά στο δικαίωμα εξόρυξης και εκμετάλλευσης συγκεκριμένου ορυκτού, για το οποίο προηγήθηκε σχετική έρευνα στο μίσθιο χώρο και για το οποίο ο μισθωτής αναλαμβάνει την υποχρέωση εκμεταλλεύσεως κατόπιν εκδόσεως της οικείας άδειας. Της άδειας εκμεταλλεύσεως προηγείται η έγκριση τεχνικής μελέτης, η οποία κατά ρητή πρόβλεψη της λατομικής νομοθεσίας αποτελεί μέρος του μισθωτηρίου συμβολαίου (9§2 & 14§1 π.δ/τος 285/1979).

10. Η μίσθωση λατομείου συνιστά μίσθωση προσοδοφόρου πράγματος κατά την έννοια του άρθρου 638 του ΑΚ, επ' αυτής δε εφαρμόζεται αναλόγως η διάταξη του άρθρου 594 Α.Κ., με την οποία θεσπίζεται νόμιμη υποχρέωση του μισθωτή να χρησιμοποιεί το μίσθιο με επιμέλεια, όπως συμφωνήθηκε με τους όρους της σύμβασης. Διαφορετική χρήση του μισθίου, εν προκειμένω διαφορετική της

συμφωνηθείσης εκμετάλλευση του λατομείου, συνιστά κακή χρήση του μισθίου και, ως εκ τούτου, ιδρύει λόγο καταγγελίας της μισθώσεως (ΑΠ 227/2013, πρβλ. Ειρην. Καλαυρίας 21/2009, Δημοσίευση ΝΟΜΟΣ, Αρχ.Ν. 2009/ 596).

11. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του ως άνω π.δ/τος, σε περίπτωση που σε συγκεκριμένο χώρο έχουν διενεργηθεί ερευνητικές εργασίες από το Ι.Γ.Μ.Ε., η εκμίσθωση του εν λόγω χώρου είναι δυνατή μόνον μετά από τη διεξαγωγή πλειοδοτικής δημοπρασίας, αποκλεισμένης έτσι της απευθείας αναθέσεως (ΝΣΚ 285/2011). Αντιθέτως, όταν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή πλειοδοτικής δημοπρασίας και η έρευνα έχει διενεργηθεί από ιδιώτη, είναι δυνατή η απευθείας ανάθεση της μισθώσεως στο πρόσωπο εκείνο που έχει πραγματοποιήσει τη σχετική έρευνα και υποβάλει πρώτο αίτηση, καθ' όσον πρόκειται για εξαιρετική περίπτωση, τηρουμένης έτσι της αρχής της χρονικής προτεραιότητας (11 & 17§3 π.δ/τος 285/1979).

12. Υπό το ισχύον νομοθετικό καθεστώς, η προηγούμενη διενέργεια έρευνας σε λατομικό χώρο έχει ιδιαίτερα βαρύνουσα σημασία για την εκμίσθωση του λατομείου και ιδίως για τη χρήση και εκμετάλλευσή του, καθ' όσον μετά τον προσδιορισμό του εξορυσσόμενου ορυκτού (μάρμαρο ή βιομηχανικό ορυκτό) προσδιορίζεται με ακρίβεια η χρήση του προς μίσθωση χώρου. Περαιτέρω, εάν οι έρευνες διεξαχθούν από το Ι.Γ.Μ.Ε. επιβάλλεται ως αναγκαία προϋπόθεση για την ολοκλήρωση της διαδικασίας εκμίσθωσης η προηγούμενη διεξαγωγή πλειοδοτικής δημοπρασίας, ενώ περαιτέρω διενέργεια έρευνας στην ίδια περιοχή από ιδιώτη είναι πλέον αδύνατη (17§1 π.δ/τος 285/1979).

13. Αντικείμενο της συμβάσεως είναι η μίσθωση του δικαιώματος εκμεταλλεύσεως του συγκεκριμένου ορυκτού (μαρμάρου ή βιομηχανικού ορυκτού) που εξάγεται από την καθορισμένη με το μισθωτήριο έκταση, όπως το ορυκτό αυτό προέκυψε από την προηγουμένως διεξαχθείσα αναγκαία έρευνα, καθώς και των υποπροϊόντων του (19 ν.669/1977), εκ μέρους μισθωτή, ο οποίος αναλαμβάνει την υποχρέωση να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για την πραγματοποίηση της εκμεταλλεύσεως. Στο πλαίσιο αυτό, ο μισθωτής οφείλει πριν από την έναρξη των εργασιών εξορύξεως να επιμεληθεί της εκδόσεως της αδείας εκμεταλλεύσεως (5 ν. 669/1977), σύμφωνα με τη σχετικώς εγκεκριμένη τεχνική μελέτη, η οποία, ως εκ τούτου, αφορά στην εκμετάλλευση του εξορυσσόμενου από το μίσθιο συγκεκριμένου ορυκτού.

14. Στο πλαίσιο αυτό, εάν διαπιστωθεί μετά από έρευνα ότι ο μισθωμένος λατομικός χώρος είναι ακατάλληλος για την παραγωγή του μέχρι τούδε

παραγομένου ορυκτού, αλλά κατάλληλος για την εξόρυξη άλλου, διαφορετικού ορυκτού, η υφιστάμενη μίσθωση δεν έχει πλέον αντικείμενο (Α.Κ. 388) και συντρέχει λόγος ανάκλησης των αδειών και λύσεως (καταγγελίας) της μίσθωσης, προκειμένου να ακολουθήσει νέα συμφωνία για την εκμετάλλευση του διαφορετικού αυτού ορυκτού.

15. Στη συγκεκριμένη περίπτωση από το εκτιθέμενο στην οικεία θέση πραγματικό της υποθέσεως προκύπτει ότι :

α) Η μεταξύ της μισθώτριας εταιρείας και του Ελληνικού Δημοσίου συμφωνηθείσα χρήση του μισθίου αφορούσε αποκλειστικά και μόνο στην εκμετάλλευση του συγκεκριμένου ορυκτού, όπως προέκυψε μετά την διενέργεια σχετικής έρευνας

β) Πριν από την υποβολή της από 9-10-15 αιτήσεως της εταιρείας με την επωνυμία «Μ.Β. ΑΕ» για την έγκριση τεχνικής μελέτης εκμετάλλευσης λατομείου βιομηχανικού ορυκτού (ανθρακικού ασβεστίου) στην επίμαχη θέση και συγκεκριμένα κατά το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την έγκριση του προαναφερθέντος ερευνητικού προγράμματος (απόφαση της 30-12-2004, ανωτ. υπό στοιχ. Ι αρ. 5) του Ι.Γ.Μ.Ε. με αντικείμενο την καταλληλότητα των πετρωμάτων του χώρου με τοπωνύμιο «Πάκουρι» για την εκμετάλλευσή τους ως βιομηχανικών ορυκτών, στην επίμαχη περιοχή διεξήχθησαν ερευνητικές εργασίες από το Ι.Γ.Μ.Ε..

16. Υπό τα δεδομένα αυτά και ενόψει όσων έγιναν δεκτά επί της ερμηνείας των διατάξεων, η εταιρεία του ερωτήματος δεν έχει δικαίωμα εξακολούθησης των υφισταμένων μισθώσεων ως προς το παραγόμενο ορυκτό, η δε μέχρι σήμερα διοικητική πρακτική (ανωτ. παράγραφος 6, στοιχ. α) αφορά στις εξαιρετικές εκείνες περιπτώσεις κατά τις οποίες οι ερευνητικές εργασίες έχουν διεξαχθεί υπό ιδιώτου και συνεπώς δεν μπορεί να ακολουθηθεί στην συγκεκριμένη διάφορη περίπτωση. Περαιτέρω, το γεγονός της χρήσης του ενός εκ των τριών λατομείων για την εξόρυξη και εκμετάλλευση βιομηχανικού ορυκτού, ήτοι χρήσης και εκμετάλλευσης διαφορετικής από τη συμφωνηθείσα, έστω και κατά, μη επιτρεπτή, πάντως, ανοχή της αρμοδίας υπηρεσίας, δεν παρέχει στην ως άνω εταιρεία δικαίωμα εξακολούθησης των μισθώσεων, καθ' όσον ενδεχόμενη τροποποίηση αυτών κατ' αντικείμενο οδηγεί σε καταστρατήγηση των διατάξεων με τις οποίες η δημόσια πλειοδοτική δημοπρασία θεσπίζεται ως υποχρεωτικώς απαιτούμενο στάδιο για την εκμίσθωση λατομικού χώρου, στον οποίον έχει προηγηθεί για το υπό δημοπράτηση ορυκτό η διενέργεια ερευνών από το Ι.Γ.Μ.Ε.. Αντιθέτως, η προαναφερθείσα, διαφορετική από τη συμφωνηθείσα, χρήση του ενός λατομικού χώρου, καθώς και η μη χρήση και

εκμετάλλευση μαρμάρου των άλλων δύο, παρέχει δικαίωμα ανάκλησης των χορηγηθεισών αδειών και μετά ταύτα λύσεως (καταγγελίας) της σύμβασης.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων επί του τεθέντος ερωτήματος το ΝΣΚ (Τμ. Β') **γνωμοδοτεί** ομόφωνα ότι, εφ' όσον στην επίμαχη λατομική έκταση διενεργήθηκαν έρευνες από το Ι.Γ.Μ.Ε. και το κυρίως παραγόμενο ορυκτό είναι βιομηχανικό ορυκτό (ανθρακικό ασβέστιο) και όχι μάρμαρο, η εταιρεία με την επωνυμία «Μ.Β. ΑΕ», η οποία έχει ήδη μισθώσει τρεις δημόσιους λατομικούς χώρους για εξόρυξη μαρμάρων, δεν έχει δικαίωμα εξακολούθησης των υφισταμένων μισθώσεων με τροποποίησή τους ως προς το παραγόμενο ορυκτό. Εν προκειμένω, συντρέχει περίπτωση ανάκλησης των χορηγηθεισών αδειών και μετά ταύτα λύσεως (καταγγελίας) της μισθώσεως, προκειμένου να επακολουθήσει η διαδικασία για την σύναψη νέας μισθώσεως μετά τη διεξαγωγή πλειοδοτικής δημοπρασίας.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Αθήνα, 20-2-2017
Ο Πρόεδρος

Αλέξανδρος Καραγιάννης
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Η Εισηγήτρια

Κωνσταντίνα Νασοπούλου
Πάρεδρος ΝΣΚ